

Vrednikovo: ...
na Travniku št. 217. I. nadst. (one ...
Prejatelj ...
na ...
Plado se za vsako ...
5 kr., ...
enkrat ...
kr., ...
Povrh tega ...
kr. za štampelj.

DOMOVINA.

L I S T

posebno za primorske deželne, pa tudi spleh slovenske zadeve.

lahaja vsak petek.
Nepočitna ...
za celo leto ...
gold ...
Nepočitna ...
naj se pošlje ...
Posamni listi se prodajajo v Gorici pri bukvarji G. Scherj ...
na Travniku po 6 solite.

SLOVENSKI KLOBUK.

Sp. A. Ž. VIII.

Kaj je pa bil tisti grof Gerold, kateri je poleg solnograškega nadškofa Arnota bil spromljevalec Teodorina, novemu škofu v Panonijo? Grof Gerold je bil eden naj slavnih, pač za kraljem naj imenitnejših mož v celi državi Karola Velikega. Kajti postavljen je bil za višega poveljnika in kraljevega namestnika naj pred v Bavarski vojvodini, katero si je bil Karol pridobil leta 788, potem pa tudi brez vse od Bavarskega tje proti vzhodu do sključne Donave raztegnjene dežele, tedaj čez sedanje Avstrijsko pod in nad Anizo (reko), Solnograško, severno Štajersko (takrat imenovano severna Gorotanja, ali „Karantania“) in Ogersko do Donave (takrat „Panonia“).

ZABAVNIK.

Lov na ljudi v Kordofanu.

Glavna četa je dalje stopala in si sopot eno goro pridobila; vendar je sedaj veliko zgubo trpela. Ta vas je bila na strmi strani, in jo je bilo mogoče samo z ene strani napasti. Prebivalci so imeli dosti vode, torej ni bilo misliti na oblegovanje. Zatorej so vas z naskokom napadli. Neizrečeno hrabro so se bili na obeh straneh. Vsak korak, za katerega so dalje stopati, je bilo treba drago plačati z lastno krvjo. Zamorci so začeli vsa vgodna mesta in so si obrnil v prid vsak kamen, vsako drevo, vsako višino, za katero so se mogli stisniti, ter so mahali po neprijatelju, ki se je v vse tožavo kviška spenjal. Strelnega orožja ni bilo mogoče Turkom rabiti, ker so vojaki po vseh štirih straneh in torej pušk neso mogli držati; vsled tega so Zamorci nekatere s salicami prebodli, pred ko so po konci vstali, in v tem ko so se mrtvi valili, so še tiste za njimi prekučali. Imeli so sicer zdolaj kanone namerjene na goro, ki pa neso nič zdali; in na zadnje je moralo streljanje čisto umolkneti, ker, če ne, bili bi svojim ljudem škodovali. Boj je bil strašen in dolga se je o njegovem uspehu dvomilo; slednjič so je vendar vojakom posrečilo, da so se na gori vtrčili, potem so pa z bodali v naskok drli. To je boj določilo in dobili so vas v roke, čeravno so se Zamorci obupljivo stavili. Zdaj je pričelo grozovito klanje in sekanje; vse kar se je branilo, posekli, so brez milosti, otroke, stare, kene so z bodali predobli, bajte zažgali, posesti ve poropali — prav po živinsko se divjali proti ubogim tem stvarim. Kar je zmagovalcem živoga v roke padlo,

Vsem drugim, proti jugu ležecim deželam, ktere si je bil Karol Veliki zaporedoma pridobil, je dal kralj svojega namestnika v osebi furlanskega grofa Erha, kateri je v Cividadu ali v Ogleji stoloval. Pod Erhovim visim poveljstvom je bilo tedaj sedanje Korosko (južna Gorotanja), južno Štajersko, Kranjsko, Goriško, Furlanija (do rečice Livenca), Istria in deloma tudi Hrvaško.

Pomniti je treba, da so imele vse posamezne dežele, bodo naj ali pod visim poveljstvom bavarskega ali furlanskega grofa, svoje kneze in župane, kateri, sva hu neodvisni v notranjem opravljanju svojih pokrajin; a vse odvisnost od Franoske vlasti bijaše v tom, da ju imahu priznavati za svojo zaštitnico i plačati joj neki danak (davek) (Beri de Rački „Odlomci“ str. 22.)

Grof Gerold je bil v hihi tega častnaga službovanja tudi v znanju s kraljem Karolom, bil mu je tast. Zato se smo reči, da je bila ustanovitve nove škofije za Slovence ne le solnograškim nadškofom, ampak tudi

so brz v tabor vlekli. Tiste, ki so se bili po jamah poskrili, so z ognjem in dimom iz skrivališč spodili ali pa zažigali; in neso nehali moriti, dokler neso bili vsi ali vjeti, ali posečeni. Kar neso mogli od ubovega premoženja odnesti, so vneli in slednjič vso vas razdžali.

Vendar vse to še ni bilo narhuše, kar so mogli ubogi ti ljudje pretrpeti; so le teze muke so jih čakale na poti v Kordofan. Jaz sam sem bil nekoliko dni priča strašnih rev, ktere so morali ubogi jethiki prenašati. Pero se brani opisovati neusmiljenosti, s kterimi so brez sočutja nesrečne ljudi trpinčili. Ghali so uboge Zamorce zvezane po dva in dva skupaj, okoli vratu so nosili težko klanu, mouchu so se jim hila roka v železje vkovane; grše so se z njimi vedli, kakor z živino. Nekteri so imeli po vsem životu rane, ki so jih bili v boju dobili; drugi so bili od zavratne klade od železja in jermenov vsi odrti; komaj so se vlekli za enedevico so padali, ali udarci in potikanje so jih sopot dalje spravljali. Plakanje in jokanje ubogih, krik in jaykanje otrok, ki so bili sarise zgnubili, ali kterim ni bilo pripuščeno stavch matero hoditi — vse to bi bilo mdralo celo kamonijo srce omeciti. Vendar ti rabeljni de so imeli srea, mizlo in nemarno so pohajali zraven jethnikov; vse njih sočutja se je le takrat pokazalo, ko so zaostale pretepali. Ker so vse selboj vlekli, kar so živoga nagrabili, bili so med vjetniki tudi kruljevci, slepi, starci, o kterih so za gotovo vedeli, da jim po poti pocenajo. Za vse to jim ni bilo nič mar; da so le šteyilo dopolnili, ktero je vlada zahtevala.

(Konec priž.)

Bravci, Domovinski) se spominjajo gaidvo se sostavka „konkordat“ v Zabavniku lista 42. Naj jim

naj viši državni oblasti po volji. Anonymus Salisburgensis (prišel iz leta 873) pravi: „Po izpolnjenem poslanstvu je cesar (Karol je bil tudi rimski cesar) sam nadškofu ukazal, naj se poda v deželo slovensko in naj vso ono pokrajino z božjo službo po škofovski navadi oskrbi. Kakor je cesar zovedal, tako je ne tudi storil.“

Ta ukaz je dobil nadškof nemene carjarjeva dvoru, pa že pred je bil prejel pismo od „Karolovega poslanca“—tako piše isti Anonymus—, v katerem mu cesar ukazuje nemudoma se podati v predale slovenske, pozvedet želje tega naroda in božjo besedo oznanovat.“

Iz teh dveh ukazov, ktera sta shranjena v pismu ončasnega zgodovinarja, vidimo, da so na cesarjevem dvoru dobro vedeli za Slovence, za slovenske predale, slovenske dežele, za slovenski narod, pa da so hoteli zvedeti tudi želje tega naroda ter ga povzdigniti do edinozveličavne, kristjanskokatoliške omike, proti kateri je vsa „kultura“ prostojenih možganarjev, kakor silno proti tridemu vrebju.

Iz teh dveh ukazov vidimo poslednjič, da je slovel slovenski narod na cesarjevem dvoru kot pohleven, krotek in naukaželjen, pa tudi kot močen in daljšo razširjen. Nikjer se namreč ne bere, da bi bil cesar nadškofu kako pomoč ali strazo ponudil za na pot med Slovence; bere se pa, da je dal ta dva ukaza solno-graškemu nadškofu, a ne oglejskemu patriahu, kateri je že slovel dovoljo razširjevanja kristjanske vere med južnimi Slovenci. Tedaj so prebivali Slovenci („Sklavinii“) ne samo v deželah, ktere so stale pod višim poveljstvom furlanskega grofa Eriha in s tim je živel oglejski patriarh Pavlin v taki prijaznosti, da je, ko je zvedel grofovo smrt, izrekel besedo: „Preklota naj bodo tla, na ktera je padel junaki mož s polomljenim

škitom, s krvavim ranom!“—ampak tudi v severnih krajih, katerim je bil grof Gerold viši poveljnik. Zato je grof Gerold, a ne grof Erih spremljal s Arnotom vred novega škofa, Teodorita, v „slovensko predale“ in „slovenske dežele“. Preimenuita priča v toj zadevi, gospod „Anonymus“ namreč, pravi: „Tako je bil na povelje cesarjevo poslaten Teodorit za škofa in to ne Annot, nadškof solno-graškem. Sama Arno in grof Gerold sta se pripeljala v Slovenijo in ga izročila vojvodam“ (Beris: Deuocenters. Curant.)—

(Dalla prih.)

KAJ PA JE KONKORDAT?

Minogreda je „Dom“ že večkrat razložila, kaj je konkordat. Ker jo pa mnogo njenih brancev, ki teh kratkih pojasnjenj ali razumeli niso, ali pa morohiti že pozabili, in ker je dobro, da dandanašnji, ko se tak hrup s konkordatom dela, vsak, tudi priprosti slovek vó, kaj ta beseda pomeni: zato smo ponatisnili to prav primeren poduk iz štajarskega „Slovenskega Gospodar“-ja:

Že dolgo časa sem novine, o konkordatu govorijo, in tudi slovenske novine morajo to stvar omenjati, da Slovenci zvedo, kaj se po svetu godi. Marsikomu je pa gotovo ta stvar neznana; toraj jo v kratkem razložimo, da bodo Slovenci znali, kaj je konkordat, in potem sami lahko razsojevali, kdo da ima prav: mi, ki se za nj potegujemo, ali pa nemški in nemškutaraki svet, *) ki so par konkordat rogovili.

Konkordat je tuja, latinska beseda, ki pomenja po našem pogodbu (uglihenko), in, da ledimo pogodbu

*) No ves nemški svet, ampak samo latinsko-liberalni nemški svet.

povemo zdaj, kako smo speljali z njim nekoga konkordatoderca na led. Glasovita in in concordatalibus ne zyonee, marveč veliki zvon noseča „Neue Freie Presse“ piše, brž ko se po sporočilu kterege tukajšnjega kritičnega „Domovininega“ slovkarja, tako-le: „(Ultramontane Stylproben). Das clericale Blatt „Dom“ in Görz nennt seinen Lesern folgende Orte, welche Petitionen gegen das Concordat beschlossen haben: Weinbana, Ochsendorf, Affenheim, Ottakring, Narrenhausen, Bierkopf (?), Eselsau u. s. w. Von einem Orte der Provinz Görz, der ebenfalls im liberalen Stande petitioniert hat, benennt dieses fromme Blatt die Gemeinderathe mit Namen: Dumkopf, Speckmann, Trottel, Saufaus, Teufelskerl, Ochsenkopf, Angebrannter u. s. w. Kipdlein, Kindlein, liebet einander!“ (Joh.) — Tedaj tudi en kraj na Gorškem je vložil prošnjo zoper konkordat! V „Domovini“ pa je pet krajev imenovanih, in sicer slovenskih krajev, toraj mora biti tudi tisti kraj, o katerem se „Presse“-i poroča, slovenski kraj. Škoda, da je dopisnik „Presse“-in ime tega liberalnega slov. kraja zamolčal. To je morebiti tudi vzrok, da ni „Presse“ na ta dopis zavriskala in s kakim „hört, hört!“ svojega zadušenja na znanje dala, da je tudi celó en slovenski kraj zoper konkordat. Saj to je vendar „Ereignisse“, da mu ga ni para; saj to bi bila eklatantna nezaupnica našim poslancem na Dunaji! Ali se zdi morda „Presse“-i, da smo Slovenci gledé na kulturo vendar še preveč revčni, kot da bi naš glas kaj tehtal? Bodi si, kakor koll, šudno je, da se, v tem ko se brž imo vnahe, še tako krähwinklersko nemške vaši na vse štiri strani sveta zatrobi, naši kraji še ne imenjujejo ne. Kes je: Pauper ubique jacet! Naši še tako pomembni dogodki v liberalnem zinistu se „Presse“-i ne zdijo vredni, da bi jih slavila.

Vesilje, da je tudi en slovenski kraj zoper k. peticija vložil, kak „Presse“-i in dopisniku njencarja to, da je klerikalna (!) „D.“ s svojega tesnosrčnega

in tomoljubnega stala vse razprave dočlonska: stasčinstva pokvečila, (zato se je ni upala „Presse“ priobčiti) in sosebno, da je imena liberalnih svetovavcev tako spakedrala. V predstavljaj z slovenskega na nemški jezik je zaslužil „Presse“-in tolmač dohtarski diplom. Vsak, kdor časnike bere in jih brati zna, je brž zazabil, da je ves „Domovinia“ spis v listu 42. le smešuo posuevanje, gola parodija obravnay v občinskih starešinstvih, zlasti po malih trgih v nemških krajih. Naš konkordatoljub (!) je šel tudi tukaj na imance misleč, da smo pravim, znanim starešinam imena spočili. Toda občudujmo njegovo natančno in zvesto predstavo slovenskih priljkov! Ime Pfan, ki se med Slovani resnično nahaja, je njemu „Saufaus“, ime Hudcu mu je „Teufelskerl“; on se ne ve, da imamo celo priimke Hudec in Hudc. Navaden je tudi priimek Špehar, če imamo Kepec-e, zakaj ne bi imeli tudi Tepec-ov? Lesic, Lesjakov, Fuchs-ov, je svet polen. Haddournik je Sturz — (Wild —) bach ali Sturzwegol jid. Ne v izmišljenji teh priimkov, ampak v njih skupljanji (grupiranji) gro: takati jedra satire. — Med pravimi in za šalo izmišljenimi nemškimi kraji, ki smo jih navedli kot zgled izmišljenim ali preverbjalnim slovenskim vsem, nahajamo tudi kot pristavek dopisnikov ime „Bierkopf.“ Kako, da mu je prišlo ravno pipo na misel? Ni li to ominožno? Saj vendar ni hotel menda s tim reči, da eden izmed družih poštonik njegov v konkordatnih obravnayah je tudi gorjupi hmedljev sok v pivu?!

Sicer pa, — brez zamere — če je bilo kaj „nevščnega“ v „Dom“ spisu, mislita si, g. dopisnik in „Presse“, da ta je le vaša nemška kulturna pjevava in's Slovenščih - Ultramontane übersezt. Vi, prodajate kulturo, mi jo od vas kupujemo. Berita oče časnik, očalega „Figaro“-a, „Kikiriki“-a itd. in sodita, sama, ali je „Domovinina“ parodija original ali povstek.

od pogodbe, recimo: da je cerkvena pogodba. Kdo sklepa to pogodbo? Od ene strani sv. Oče papež, kot namestnik in poglavar vsega katoliške cerkve; od druge strani pa vladar, kot namestnik in poglavar celo države. — Orkovi, je vidno kraljestvo Božje na zemlji in dala za vsako stvar in n. t. m. tudi za čast svojih otrok; država dala za čast svoje državljanov; ima torej drug namen, kakor sv. cerkev. Ena kakor druga ima svoje posebno oblasti, in tudi pomočke, s katerimi dosega svoj namen: cerkev ima Božjo oblasti in sveto, duhovske pomočke; država ima svetno oblasti in tudi svetno pomočke. Vsaka dela tedaj na svojem mestu; torej nima sv. cerkev državi v posvetitih rečeh zapovedovati, pa tudi država ne sme svete cerkve motiti v njenem delokrogu (v njenih opravilih). Deklar. vlada spoštuje cerkvene pravice in so njene postavbe v soglasju (ne vjemajo) s postavami Božjimi, je tudi ljuba zastopnica med državo in sv. cerkvijo. Če si pa vlada prisvoji svoje pravice, ter cerkvi odvra, da ne more po svojih postavah delati, nastane žalosten stan, da se marnikaj godi, kar ni po Božji volji in vernikom v veliko škodo. — In glede na to je bila v našem cesarstvu, dokler niso volje cesar vlade nastopili.

Le nekaj naj omenimo. Nobeden škof ni smel pisati pastirskega lista svojih dvorcem, pridenega ni posvetna gosposka prebrada in pristrižla, kakor je hotela. — Ako je škof imel z naj višim poglavarjem sv. cerkve kaj govoriti, je to šlo le skoz posvetno gosposko; in če je papež imel kaj naznaniti kat. vernikom, so je to le govoriti smelo, ako je posvetna gosposka to naznanilo pregledala in odobrila; dostikrat so je pa naznanilo prepovedalo, razglasiti besede naj višega pastirja. — Za učitelje sv. vere v gimnazijah in viših šolah, kakor tudi v bogoslovskih šolah, je imela ta posvetna oblasti pravice imenovati, ki se ji bli vsi škof in škof so morali molčati. — Marsiktera neposlušnost je bila v zakonitih zadevah, ki jih je vedel vsokaj imela posvetna gosposka, kakor tudi vsokaj poslušnost, tako da cerkev ni o njem nič ukazati imela. — Tako daleč je bila vlada prejšnjih let segla v pravice sv. cerkve, da ne brez dovoljenja posvetne gosposke ni smela nobena pobožna družba vpeljati, ne poseben cerkveni škod obhajati, da se postava je bila, koliko vsi so se pri sv. maši prižgali. — Iz vsega tega posebno pa, ker so se mladi duhovniki blizo do početka tega stoletja v slabem, nekatoliškem dahu izražali, so je rodila neizrekljiva mlačnost in nemarnost, posebno pa pri gosposkem stani, ki je vse spoštovanje do cerkve izgubila in za njene zapovedi se zmenila.

Tako ni moglo in ni smelo dalje biti, in presv. li cesar so brzo v začetku svojega vladanja spoznali, da je treba naj poprej sveti cerkvi železje odvzeti, v katero je bila poprejano dobo vkovana, potem je upati, da bo svet boljši. Tako se je tedaj leta 1855. svetim Očetom cerkvena pogodba sklenila, v kateri so cesar Bogu in cerkvi dali, kar je Božjega, so pa tudi sveti Oče cesarju radi privolili, veliko pravice, katerih je pošten katoliški vladar vreden.

V tej pogodbi stoji tedaj na eni strani cesar v imeu svoje vlade, zakaj in vlada je cerkvi pravice jemala, a ne ljudstvo katoliško; na drugi strani je pa vidni poglavar sv. cerkve in vsi avstrijski katoličani, kateri so zadobili pravice, ki jim po Božji volji grejo, tako da smejo reči, da so po svojih škofih v živi zaveziz apostolskim stolom svetega Petra, kakor to hoče vera katoliška in cerkvena svoboda.

To so tako pravice, da jih katoličanom nihče vzeti ne sme, še manj pa to smejo zastopniki, kake srenje ali zastopniki državnega zbora. Zakaj, kar katoličani gre, kar je treba sv. cerkvi, da spolnijo svoj nebeški namen, to se ne da drugim na voljo, za to nimajo zastopniki oblasti, v imeu katoličanov odločevati; to je

uče, ki se nam po pravičnem potu nikdar vzeti ne sme.

DOPIB.

Na ponedeljek dne 28. oktobra. Po želji naših državljanskih odob in po sklepu bilborovom hotimo dne 10. novembra pri nas slovesno odprti Oltarico. Vabimo torej vsudno častite udé sosednih Citaynic, da bi se vdeležili v obilnem številu naše slovesnosti ter nas s svojo častito nazočnostjo poslavit.

Odbor Citaynic.

DOMAČE VESTI.

C. k. ministerstvo kupčijskih zadev je zankazalo, da naj začne o. k. občno nadzornistvo železnic avstrijskih tehnično pregledavati načrt za železnico iz Boljaka čez Predel na Gorico in načrt nadaljnje železnice iz Gorice skoz Dol v Trst.

Pravila za železnico v Karstalu so že potrjena.

C. k. ministerstvo za nauk in bogočastje je podarilo eno na goriskem gimnaziju izpraznjeno stolico nekdanjemu gimnazialu, profesorju u Trstu Antonu Klodiču.

27. t. m. so bili prilepljeni v Gorici po voglih nastajeni pozivi na pomoč vstajnikom zoper Rim. Osebo ali z denarnimi pripomočki pravi plakati naj bi so tudi Goričanjo vstaje vdeležili. Policija je ta vabila brzo zaidov potrgala.

Te dni nas zapušča 62. inf. polk nadvojv. Henrik in gre v Trst. Nova posadka bo 46. polk vojvoda Sachsen-Meiningen; štab in banda pride 2. novembra.

Nj. c. k. apost. veličanstvo so podelili z najvišim sklepom od 16. okt. t. l. fajmoštru-dekanu in šolsk. okrajn. nadzorniku v Boveu, Janezu Vogriču v priznanje zaslužnega in uspešnega njegovega delovanja v dušnem pastirstvu in v pospeševanju ljudskega šolstva viteški križ Frano Jožefovega reda.

DRŽAVNI ZBOR.

O tem, kar je poslednji čas zbornica poslancev razpravljala, bi se dalo pisati cele bukve. Potrjeni ste vsakom zakonca in nova šolska postavil. Obe merit konkordata v srce; ali sto ga pa tudi za dobro v srce zadelo, pokaže se, kedar se gosposka zbornica ti postavi pretrese. Marsikaj utegne viša zbornica prenarediti in v djanjski izpeljavi ima mnogokrat maza, sama na sebi in po načelih svojih nevarna postava, milejši obraz, kakor bi se bilo popred mislilo. — Kar se tiče zakonskih zadev imajo obveljati začasno zopet tiste postave, ktere so bile pred konkordatom veljavne: sakonske sodnje, n. p., ki so bile vsled konkordata pri škofijstvih, prevzamejo zopet svetno (deželske) obkusti, t. j. okrošne sodnje (na tribunala). Novo je pa to, da, če ne bi hotel fajmošter zavoljo cerkvenih zadržkov koga poročiti, ima pravico, dati se oklicati in poročiti pred svetno gosposko, in sicer v mestih pred županom, po vaseh pred o. k. okrajnim predstojnikom, blizo tako kakor je bilo nekdanj pod Francozi in je zdaj v Italiji; s tim razločkom, da v Italiji, na Francoskem itd. mora vsaka poroka biti popred opravljena pred svetno gosposko in potle v cerkvi. Če pa kdo v cerkvi svoje dolžnosti tudi ne opravi, velja njegov državljanski zakon po državni postavi, cerkev pa ga ne spozna za pravi zakon. Taka poroka, kakor ju hoče vpeljati naša nova postava, se kliče državljanski zakon za silo in velja po cesarski postavi, po cerkveni pa ne. Nadajmo se, da se tudi, če prav. cesar to tako postavo potrdijo, redko kedaj primeri, da kdo samo vprico svetno gosposko za-

kon aklene.— *Solska* postava pa imeli vaa na to, da se *šola od cerkve loči*. O tem bi morali tudi veliko razlagati; pa za ta pot nimamo prostora; toraj samo par besedi. Dosih mal so bile *šole* (ljudske) *šole* pod duhovno gosposko, t. j. pod škofijskimi, konsistorji; posihmal se imajo napraviti posebna *šolska svstopavstva*, in sicer troje a.) deželno, b.) okrajno in c.) domače (v vasi, kjer je šola). Glas v teh zastopstvih bodo imeli sploh cesarski oblastniki, deželni zastopniki in duhovni vsch ver dotičnega kraja in šolski zvedenci (p. učitelji, direktorji). Deželni zbori dobijo več pravic v šolskih zadevah. Več drugoč. Sicer pa ne, da bi vse to že zdaj moč imelo; bomo videli, kaj poručo zbornica gosposka in pa na zadnje cesar.

OGLED PO SVETU

V Gorici 31. oktobra.

Nismo je imeli že leto in dan tako važno političko zadeve, kakor je to dni *rimška*. Ali, žalibog, da moramo še vedno po temi tavati. Vsak dan, vsako uro imajo reči drugi obraz. Kar smo imeli večeraj za gotovo, danas je že proklicano, in kar za jutro za gotovo pričakujemo, se ne uresniči, ampak vse kaj drugega pride in vse nepričakovano. Današnji stan reči je ta: Garibaldi je pred vrati rimskiga mesta! Ušel je bil 21. t. m. s Kaprere, prišel drugi dan (čujtel) celo v Florenco kralju in ministrom pod nos; je ljudi tam očitno nagovarjal, naj garibaldiocem pomagajo; pobilo je odšel na Rimsko in prevzel poveljstvo. 27. t. m. je vzel po hudem boji Monte rotondo blizo Rima in so napravila zdaj proti večnemu mestu. *) Nadjati se je pa, da v mesto ne pride, kajti v ponedeljek (28. t. m.) zvečer je prišlo francosko brodovje pred Civitavecchia in od 29. so Francozi že na suhem, pripravljeni — kakor se kaže — Garibaldi-u pot v Rim zagraditi, ako ga pa pezevi sami ne zmorejo. V Florenciji so bile pretekli teden velike homatije za stran vredjenja novega ministertva. Cialdini ni mogel spraviti ministertva skupaj; zato je poklical kralj po Napoleonovom svetu Menabrea-o, ki je neki mož katoliškega in cerkvenega duha, torej ves nasproten početju garibaldiocem in pripravljen, porazumeti se s Francozi, kako in kaj bi bilo zdaj storiti. Viktor Emanuel je izdal tudi *razglas*, v katerem pravi, da on noče nič vedeti o tem, kar Garibaldi dela, in svari Italijane, da naj bodo zmerni, da naj čakajo, da se že vse reši, kakor nared želi. — Napoleon misli predložiti rimsko zadevo konferenciji evropskih vlad ali vladarjev, da jo ona dokončno reši. — Se moramo omeniti, da je hotela peščica ivananie naintane drhali tudi celo v Rimu vselajo (pant) napraviti; znamenje jim je bilo to, da so pod neko znavašo kasarno smodnik ušgali; na to so začeli nekteri po-slicah rogoviliti. Policija je našla v neki hiši smodnik, bombe itd. Pant je bil v malo urah zadušen. To je bilo 22. okt.

— Našemu cesarju v Parizu tako basi inkasujejo dvor in ljudje, da nobenemu družema, kar jih je, bilo šlo letos razstavo gledat, ne tako. To avstrijskemu sreca dobro de, s cesarjem sta tudi 2 nadyojoda brata njegova in razun drz. kano. Benata in družih volika-šov tudi ogorski glavni minister, grof Andriassy. Bonaf pojde to dni v London.

— Dve tretjini občinskih zastopstev v Dalmaciji ste poklonili ces. namestniku smj. baronu Filipović-u adriase, v katerih dajate na znanje zadoroljnast, da se je vpeljal v ljudskih in srednjih šolah slovarski učbeni jezik.

— Cesarski reskript ad 20. t. m. naroča, da naj za delajo na Hrvnaškem pripravijo za deloma zbor.

*) Govori se, da je Garibaldi ustreljen.

Uzrečkanje so bilo danas 31. oktob. le-le obllguacije zemljiščoodveznega zaloga goriškega: Šte- vilka 95 za 50 gold.; številke 129, 294, 385, 429, 500, 628, 653, 665, 688, 700, 701, 706, 784, 771 po sto (100) gold.; št. 41, 140, 173 po 500 gold.; št. 241, 490, 514 po 1000 g.; št. 298 od 1000 gold. le za 50 gold. Štey. 32 od 5000 gold., št. 366 žrka A. od 1000 gold.

Umrli v Gorici:

od 22.—29. t. m.

22.10. Marija Grusovin, 45 l., knapica, 7; 23. Ferdinand Kroll, 54 l., mizar, za rakom v Golodcu; Marija Kastolic, 62 l., knopka vsava, lirava; 25. Anton Benas, 81 l., vrtnar, za blarotlo; 26. Alojzi Baskar, 9 m., sedarja/otrok, za bojkasje; 29. Alojzi Stadler, 84 l.; 6. k. m. g. v. p. o. h. se hito pri arou.

Borsni kurs na Dunaji 28. okt.: Metal- liques 56.20; narodno posojilo 65.10; London 124.80; adzjo srebra 122.—; cokin 5.94

Loterijske številke zadnjle vzdig- ajene: 26, 110 v Trstu: 33, 45, 67, 69, 38.

Listaica vredništva. Gosp. A. Z. v A. Ni bilo mogče te pol, ker smo morali zavoljo praznika list. poprej skleniti. Hvala! S. M. G. v G. Porabimo prihodnjšč, kolikor je. Dom. pri- stajnega.

Garantie der Aechtheit!

Dr. Hartung's Chinarinden-Oel, zur Conser- virung und Verschönerung der Haare; in versiegelten u. im Glase gestempelten Flaschen à 85 Nkr.

Dr. Borchardt's aromatische Kräuter-Seife, zur Verschönerung und Verbesserung des Teintes u. erprobt gegen alle Hautunreinigkeiten; in versiegelten Original-Päckchen à 42 Nkr.

Dr. Beringuer's aromatischer Krönengel, als köstliches Biech- und Waschwasser, welches die Le- bensgeister stärkt und ermuntert; in Originalflaschen à 1 Fl. 25 Nkr. u. 1/2 Fl. 75 Nkr.

Professor Dr. Lindes Vegetabilische Stangen- Pomade, erhöht den Glanz und die Elasticität der Haare; und eignet sich gleichzeitig zum Festhalten der Scheitel; in Originalstücken à 50 Nkr.

Balsamische Olivenseife zeichnet sich durch ihre belebende und erhaltende Einwirkung auf die Geschmeidigkeit und Weichheit der Haut aus; in Päckchen zu 25 Nkr.

Dr. Beringuer's vegetabilisches Haarfarbemittel, färbt leicht in schwarz, braun und blond; complez mit Bürsten und Näpfchen 5 fl. 6 Str. W.

Dr. Hartung's Kräuter-Pomade, zur Wie- dererweckung u. Belebung des Haarwuchses; in versie- gelten und im Glase gestempelten Tiegeln à 85 Nkr.

Dr. Guin de Bontenhardt's arom. Zahn- pasta, das universelste und zuverlässigste Erhaltungs- und Reinigungsmittel der Zähne und des Zahnfleisches; in 1/2 und 1/4 Päckchen à 70 und 35 Nkr.

Dr. Beringuer's Kräuter-Wurzel-Haaröl, zur Stärkung und Erhaltung der Haupthaare; à Flas- che 1 fl. 6 Str. W.

Dr. Koch's Kräuterbonbons, anerkannt als probates Hausmittel bei Katarrh, Heiserkeit, Verschlei- mung, Rauheit im Halse u. s. w.; in Originalschachteln à 70 und 35 Nkr.

AECHT werden die obigen, durch ihre aner- kannte Solidität u. Zweckmässigkeit auch in hiesiger Gegend so beliebt gewordenen Artikel in Gorz und in die Provinz nur allein verkauft bei Herrn A. FRAN- ZONI, Farmacia ai due Mori in der Rastelgasse.